

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/9/2025
Identifikačné číslo spisu:	8322203373
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8322203373.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J. narodeného Z., zastúpeného Advokátskou kanceláriou DPP Martaus & Partners, s.r.o., Žilina, Jána Milca č. 788/5, IČO: 51174227, proti žalovanému R. D., narodenému Z., zastúpenému spoločnosťou AK Berčo s.r.o., Spišská Nová Ves, J. Hanulu č. 19, IČO: 54329281, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 14C/60/2022, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. septembra 2024 sp. zn. 3Co/98/2024, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 30. septembra 2024 sp. zn. 3Co/98/2024 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 03. apríla 2023, č. k. 14C/60/2022-104 zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia; a zároveň žalovanému priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

1.1. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí konštatoval, že sa žalobca domáhal uloženia žalovanému povinnosť odstrániť plechové oplotenie, železné stĺpy a iné prekážky, ktoré by bránili jemu a osobám odvodzujúcim od neho svoje právo prejazdu motorovými a nemotorovými vozidlami a v prechode pešo, zdržať sa výstavby oplotenia, odstavovania motorových a nemotorových vozidiel, sťažiť alebo znemožniť prejazd motorovými a nemotorovými vozidlami a prechod pešo cez časť pozemku, ktorá je v súčasnosti využívaná ako prístupová cesta až po hranicu s pozemkom parcely KN-C č. 250 po už existujúce oplotenie, ktoré prechádza cez pozemok parcely KN-C č. 249/2 a strpieť jeho prechod a osôb odvodzujúcich svoje právo od neho, ako aj prejazd motorovými a nemotorovými vozidlami v časti pozemku parcely KN-C č. 249/2 až po hranicu s pozemkom parcely KN-C č. 250 a po už existujúce oplotenie, ktoré prechádza cez pozemok KN-C č. 249/2. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie z predloženej fotodokumentácie, ako aj argumentácie žalovaného v podanom odvolaní a dospel k záveru, že žalovaný preukázal, že zásah obmedzením jeho vlastníckeho práva nebol zásahom do práva žalobcu, keďže fotodokumentáciou mal jednoznačne za preukázané, že aj tzv. navzdory umiestnenia osobného motorového vozidla existenciou oplotenia bol a je možný prejazd a tým naopak preukázal nedôvodnosť dočasnej a rýchlej ochrany, ktorej sa žalobca domáha. Súd bol toho názoru, že žalobca v návrhu na

nariadenie neodkladného opatrenia a pripojených listinných dôkazov neopísal a nedoplnil konkrétne skutočnosti, ktoré by hodnoverne a dostatočne osvedčil existenciu práva, jeho ohrozenia, ako aj dôvodnosť právneho vzťahu, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Žalobca tak neosvedčil nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami prostredníctvom navrhovaného neodkladného opatrenia zohľadňujúc aj obsah podaného odvolania proti napadnutému uzneseniu, ktorým pôvodne súd nariadil neodkladné opatrenie. Súd dospel preto k záveru, že neboli splnené základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia a z tohto dôvodu návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol.

1.2. Výrok o trovách konania odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu, uznesením z 30. septembra 2024 sp. zn. 3Co/98/2024 zmenil uznesenie v časti zamietajúceho výroku tak, že ukladá žalovanému povinnosť zdržať sa odstavovania motorových a nemotorových vozidiel na parcele KN-C č. 249/2 v časti označenej ako diel č. 2 o výmere 19 m² kat. územia X. znázorneného v geometrickom pláne č. 61/2023 zo dňa 8. 9. 2023 overeným Okresným úradom Gelnica, Katastrálnym odborom dňa 25. 9. 2023 pod č. 177/2023, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť rozhodnutia. Zároveň určil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že vzhľadom na to, že odvolací súd uznesením zo dňa 28. 6. 2023 sp. zn. 3Co/92/2023 potvrdil uznesenie v prevyšujúcom zamietajúcom výroku a dovolací súd uznesením zo dňa 19. 6. 2024 sp. zn. 3Cdo/45/2023 zrušil uznesenie krajského súdu iba vo výroku, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu a vo výroku o náhrade trov konania, predmetom odvolacieho konania bol iba žalobcom uplatnený nárok na nariadenie neodkladného opatrenia, uloženie žalovanému povinnosť strpieť prechod žalobcu a osôb odvodzujúcich svoje právo od žalobcu, ako je prejazd motorovými a nemotorovými vozidlami žalobcom a osobami odvodzujúcimi od žalobcu svoje práva v časti pozemku parcely KN-C č. 249/2 až po hranicu s pozemkovou parcelou KN-C č. 250 a po už existujúce oplotenie, ktoré prechádza cez pozemok parcely KN-C č. 249/2. Odvolací súd prihliadol na žalobcom predloženú fotografickú dokumentáciu, ktorou osvedčil fotografiami č. 1 a č. 2 komplikovaný úsek cesty, ktorý vedie okolo nehnuteľnosti žalovaného a jeho odstavené motorové vozidlo. Na fotografii č. 3 až 5 je zrejma pokračujúca cesta popri oplotení parcely KN-C č. 249/1 smerom hore k rodinnému domu žalobcu. Na fotografii č. 8 je zachytený prejazd motorového vozidla žalobcu popri odstavenom motorovom vozidle žalovaného, a to na hranici bezpečnosti a z ďalších fotografií je zjavné, že žalovaný odstavuje svoje motorové vozidlo na hranici svojej parcely KN-C č. 249/2. Z uvedených fotografických snímok je možné vyvodiť záver, že aj napriek tomu, že žalovaný odstavuje svoje osobné motorové vozidlo na parcele vlastnícky mu patriacej KN-C č. 249/2, robí tak spôsobom znemožňujúcim žalobcovi bezpečný prejazd parcelou KN-C č. 2572. Z doloženého geometrického plánu č. 61/2023 zo dňa 8. 9. 2023 vyplýva, že žalovaný bráni žalobcovi v bezpečnom prejazde parcelou KN-C č. 2572, ak svoje motorové vozidlo odstavuje, resp. parkuje na parcele KN-C č. 249/2, a to na vyznačenom diele č. 2 kat. územia X.. Za takejto situácie je odvolací súd toho názoru, že žalobca osvedčil existenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami, pričom tvrdené a osvedčované skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami z hľadiska prípadného vzniku škody. Žalobca dodatočne predložil geometrický plán, z ktorého je zjavné, že odstavenie motorového vozidla žalovaným v časti dielu 2 parcely KN-C č. 249/2 neumožňuje bezpečný prejazd žalobcu parcelou KN-C č. 2572. Pri zaparkovaní vozidla žalovaným v uvedenom diely č. 2 parcely KN-C č. 249/2 žalobca nemá možnosť bezpečného prejazdu. Vychádzajúc z ust. § 325 ods. 2 písm. d) CSP v spojení s § 388 CSP, preto odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie v časti zamietajúceho výroku a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa odstavovania motorových a nemotorových vozidiel na parcele KN-C č. 249/2 kat. územia X., a to v časti dielu 2 vyznačeného v geometrickom pláne č. 61/2023, ktorý je súčasťou tohto rozhodnutia.

2.2. Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 396 ods. 2 CSP, podľa ktorých, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Vzhľadom na to, že každá z procesných strán mala vo veci úspech len čiastočný, odvolací súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Vzhľadom na to, že žalobca na súde prvej inštancie uplatnil žalobou nárok na zriadenie vecného bremena, ktoré je vedené pod sp. zn. 8C/1/2023, nebolo potrebné v súlade s ust. § 336 ods. 1 CSP uložiť mu zároveň aj podať žalobu vo veci samej.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľ je názoru, že ani geometrickým plánom nebola žiadnym spôsobom osvedčená dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobca si iba nechal zamerať nejaký diel z parcely vo vlastníctve žalovaného, ale absentuje akýkoľvek dôkaz o tom, aby napríklad žalobca na tomto diely odstavoval svoje vozidlo, alebo aby práve na tomto diely nesmelo byť odstavené vozidlo, pretože parkovaním práve na tomto diely je znemožnený bezpečný prejazd po susednej parcele vo vlastníctve obce. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva ako sa odvolací súd vysporiadal so skutočnosťou, že žalobca nemá možnosť pri prejazde vstúpiť alebo prejsť cez parcelu žalovaného KNC č. 249/2, avšak na strane druhej má žalovaný povinnosť na tejto parcele zdržať sa odstavovania motorových a nemotorových vozidiel spôsobom znemožňujúcim alebo sťažujúcim žalobcovi a jeho rodinným príslušníkom bezpečný prejazd parcelou KN-C č. 2572. Nikde z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva, aký vplyv by malo mať užívanie jednej parcely (parcely žalovaného KN-C č. 249/2) na možnosť užívať inú parcelu (obecná parcela KN-C 2572) na prejazd k domu žalobcu. Ak žalobca nemá možnosť pri prejazde vstúpiť alebo prejsť cez parcelu žalovaného KN-C č. 249/2, potom nedáva žiadnu logiku, aby na tejto vlastnej parcele nesmel žalovaný odstaviť svoje motorové vozidlo. Odvolací súd žalobcovi v tejto časti, kde sa domáhal toho, aby bol oprávnený na prejazd použiť aj parcelu žalovaného KN-C č. 249/2 (celkom správne) nevyhovел ešte v poradí prvým uznesením z 28. 6. 2023, uvedené je ale dôvodom na to, že napadnuté uznesenie je vo vzťahu k tej časti, v ktorej súd návrhu žalobcu vyhovel, nedôvodné a nedostatočne odôvodnené. Z fotografie č. 8 v žiadnom prípade nemôže vyplývať, že žalovaný odstavuje svoje motorové vozidlo na hranici svojej parcely KN-C č. 249/2, pretože tam nie je žiadna hranica parciel nikde viditeľná ani označená ani inak identifikovateľná. Tento záver dôvodil odvolací súd svojvoľne a opakovane naň poukazuje. Samotný odvolací súd uviedol, že prejazd okolo odstaveného motorového vozidla žalovaného je na hranici bezpečnosti, a teda nekonštatoval, že prejazd okolo odstaveného vozidla je nebezpečný alebo nemožný. Ak je niečo na hranici bezpečnosti, ešte to neznamená, že to je nebezpečné. Záver o nebezpečnosti nemal odvolací súd odkiaľ dovodiť, žalovaný ho popieral, tvrdil ho iba žalobca a dokladal ho neurčitými fotografiami, z ktorých objektívne nemožno dovodiť záver, že prejazd je už nebezpečný. Samozrejme, ani žalovaný nemá a nikdy nemal záujem parkovať svoje vozidlo tak, aby mu reálne hrozila ujma spočívajúca v poškrabani alebo nabúrání do vozidla, pritom vie, že po obecnej ceste bežne k svojim domom jazdí žalobca, ale aj ďalší sused, ktorý nemá s vozidlom žalovaného odstaveným na parcele žalovaného žiadny problém. Odvolací súd tak rozhodoval na základe skutkového záveru, ktorý ale nemohol z predložených dôkazov považovať za dostatočne osvedčený, pretože z nich nevyplýva. Predmetom konania nikdy nebolo ani len tvrdenie žalobcu o tom, aby žalovaný na svojej parcele KN-C č. 249/2 odstavoval nemotorové vozidlá. Neexistuje tak žiadny dôvod, aby súd neodkladným opatrením ukladal žalovanému povinnosť v súvislosti s odstavovaním nemotorových vozidiel. Súď žalobcovi neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej, a to s odôvodnením, že žalobca na súde prvej inštancie uplatnil žalobou nárok na zriadenie vecného bremena, ktoré je vedené Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn. 8C/1/2023, preto to nepovažoval za potrebné. Súď ale nijako neobmedzil trvanie nariadeného neodkladného opatrenia. Dá sa iba domnievať, že odvolací súd mal v úmysle neodkladné opatrenie nariadiť do času, kým nebude právoplatne skončené konanie vedené pod sp. zn. 8C/1/2023 o zriadenie vecného bremena, keďže práve existenciou tohto konania odôvodňoval, prečo neuložil žalobcovi podať žalobu vo veci samej. Je tak zrejmé, že dôvodom, pre ktorý odvolací súd neuložil žalobcovi podať žalobu vo veci samej nebola skutočnosť, že by neodkladným opatrením mala byť dosiahnutá trvalá úprava pomerov medzi stranami, keďže to odvolací súd ani nekonštatuje. Tento postup odvolacieho súdu, kedy vo výroku rozhodnutia žiadnym spôsobom neobmedzil trvanie nariadeného neodkladného opatrenia a iba odkázal na už prebiehajúce súdne konanie, považuje za vadu zmätočnosti napadnutého neodkladného opatrenia. Uvedený postup by znamenal, že aj po právoplatnom skončení veci vedenej Okresným súdom Spišská Nová Ves, sp. zn. 8C/1/2023 o zriadenie vecného bremena, by nariadené neodkladné opatrenie trvalo aj naďalej.

3.2. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd zmenil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu tak, že potvrdí uznesenie okresného súdu a aby priznal žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %, s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po

právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že v konaní boli predložené viaceré listinné dôkazy, na základe ktorých si odvolací súd mohol a aj vyvodil opodstatnenosť žalobcovho návrhu, ako napríklad Výtyčovací protokol zo dňa 20. 11. 2020 a Výtyčovací náčrt zo dňa 20. 11. 2020, Fotografie č. 1 až 22 zachytávajúce skutkový stav, Ručný nákres do informatívnej mapy z katastra nehnuteľností, ktorým sa žalobca pokúsil naznačiť časť pozemku parc. KN-C č. 249/2, ktorej sa malo týkať obmedzenie neodkladným opatrením nakoľko, keď v tejto časti pozemku odstavi žalovaný svoje osobné motorové vozidlo obmedzuje tak ostatné motorové vozidlá v prejazde po obecnej komunikácii - pozemok parc. KN-C č. 2572, prípadne je prejazd daným úsekom natoľko sťažený, že hrozí vznik škody. Na základe týchto predložených dôkazov mal odvolací súd za to, že je naozaj potrebné obmedziť žalovaného v jeho vlastníckom práve tým, že mu prikáže zdržať sa odstavovania osobných motorových vozidiel, prípadne nemotorových vozidiel na časti pozemku parc. KN-C č. 249/2, ktorý je vo vlastníctve žalovaného, aby tak zabránil obmedzovaniu žalobcu a ostatných osôb, ktoré používajú obecnú komunikáciu ako prístupovú cestu k svojim obydliam, a aby tak nevznikla škoda na majetku týchto osôb. Žalobca dostatočne v konaní preukázal dôvodnosť svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia čo sa týka uloženia povinnosti žalovanému, aby sa zdržal odstavovania motorového vozidla na časti pozemku parc. KN-C č. 249/2 ako aj to, že v geometrickom pláne zakreslená časť pozemku 249/2, ktorej sa má obmedzenie týkať korešponduje aj fakticky s tou časťou pozemku, kde žalovaný svoje vozidlo odstavuje. Žalovaný hoci odstavuje svoje osobné motorové vozidlo na svojom pozemku bráni žalobcovi a ostatným motorovým vozidlám v bezpečnom prejazde cez daný zúžený úsek cesty, a to aj bez potreby toho, aby žalobca vstúpil, prešiel cez pozemok žalovaného, teda žalobca jazdí po obecnej komunikácii. Uvedenú situáciu najlepšie zachytáva fotografia č. 3 a č. 8, ktoré boli predložené žalobcom ako dôkaz k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Aj v prípade, ak žalovaný odstavi svoje osobné motorové vozidlo na svojom pozemku parc. KN - C č. 249/2 takým spôsobom, že iné osobné motorové vozidlo cez daný úsek prejde, nejde o bezpečný prejazd bez rizika vzniku škody, či už na motorovom vozidle prechádzajúceho motorového vozidla alebo odstaveného osobného motorového vozidla žalovaného a dokonca aj bez rizika vzniku škody na cudzom majetku (roh stavby so súp. č. XX. vo vlastníctve tretích osôb, ktorá sa nachádza oproti odstavenému motorovému vozidlu žalovaného). Žalobca je toho názoru, že už vysoká pravdepodobnosť vzniku škody na jeho majetku spôsobená tým, že žalovaný odstavuje osobné motorové vozidlo na hranici bezpečnosti, teda že reálne pri každom prejazde po obecnej komunikácii okolo motorového vozidla žalovaného, ak ho má odstavené hoci vyslovene na svojom pozemku parc. KN - C č. 249/2, tak ako na fotografii č. 8, hrozí jednak znemožnenie prejazdu úplne, alebo hrozí pri prejazde vznik škody, je dôvodom na zásah súdu a vyhovie návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa má zabrániť vzniku škody, resp. ďalšej škody (ako sme poukázali v konaní už tam jedna škodová udalosť vznikla). Žalobca navrhuje, aby súd dovolanie žalovaného zamietol, nakoľko nie je dôvodné, a zároveň navrhuje, aby priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“ alebo ako „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je dôvodné.

6. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ namieta pochybenie odvolacieho súdu pri odôvodnení uznesenia, ktorý je nedostatočne odôvodnený, teda zmatečnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP a porušenie jeho práva na spravodlivý proces.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b)

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

13. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

14. Podľa názoru dovolacieho súdu faktom je, že odvolací súd síce nie je povinný dať v písomnom vyhotovení rozhodnutia odpoveď na úplne všetky sporné otázky, avšak je povinný vysporiadať sa dostatočne presvedčivo aspoň s tou najzásadnejšou argumentáciou, k čomu však nedošlo. Naďalej teda platí, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa základné zákonné kritéria na odôvodňovanie

súdnych rozhodnutí.

15. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľ dôvodne namietal, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí neposkytol odpoveď na rozhodujúce právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s procesnou obranou a odvolaním žalovaného, ktoré žalovaný namietal v podanom odvolaní. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí dostatočným spôsobom nevysporiadal s námietkou dovolateľa o dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Dovolateľ počas odvolacieho konania namietal, že absentuje akýkoľvek dôkaz o tom, aby žalobca na žalobcom označenom diely odstavoval svoje vozidlo, alebo aby práve na tomto diely nesmelo byť odstavené vozidlo, pretože parkovaním práve na tomto diely je znemožnený bezpečný prejazd po susednej parcele vo vlastníctve obce.

16.1. Dovolací súd je názoru, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia riadne nevyplýva ako sa odvolací súd vysporiadal so skutočnosťou, že žalobca nemá možnosť pri prejazde vstúpiť alebo prejsť cez parcelu žalovaného KNC č. 249/2, avšak na strane druhej má žalovaný povinnosť na tejto parcele zdržať sa odstavovania motorových a nemotorových vozidiel spôsobom znemožňujúcim alebo sťažujúcim žalobcovi a jeho rodinným príslušníkom bezpečný prejazd danou parcelou. Taktiež dovolateľ relevantne namietal, že predmetom konania nikdy nebolo ani len tvrdenie žalobcu o tom, aby žalovaný na svojej parcele KN-C č. 249/2 odstavoval nemotorové vozidlá. S uvedeným sa odvolací súd riadnym spôsobom nevysporiadal.

17. Dovolací súd ďalej uvádza, že odvolací súd svojím výrokom uložil „žalovanému povinnosť zdržať sa odstavovania motorových a nemotorových vozidiel na parcele KN-C č. 249/2 v časti označenej ako diel č. 2 o výmere 19 m² kat. územia X. znázorneného v geometrickom pláne č. 61/2023 zo dňa 8. 9. 2023 overeným Okresným úradom Gelnica, Katastrálnym odborom dňa 25. 9. 2023 pod č. 177/2023, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť rozhodnutia“ Z uvedeného výroku, ale nie je zrejmé určiť, kde sa presne nachádza daný diel. Dovolateľ rovnako dôvodne namietal, že z fotografie č. 8 nevyplýva, že žalovaný odstavuje svoje motorové vozidlo na hranici svojej parcely KN-C č. 249/2, pretože tam nie je žiadna hranica parciel nikde viditeľná ani označená ani inak identifikovateľná, a teda ani z výroku a ani z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je možné riadne určiť presná špecifikácia dielu, ktorého sa neodkladné opatrenie týka.

18. Rovnako dovolateľ dôvodne namietal, že vo výroku napadnutého rozhodnutia odvolací súd žiadnym spôsobom neobmedzil trvanie nariadeného neodkladného opatrenia. Odvolací súd v bode 25. svojho rozhodnutia uviedol, že „Vzhľadom na to, že žalobca na súde prvej inštancie uplatnil žalobou nárok na zriadenie vecného bremena, ktoré je vedené pod sp. zn. 8C/1/2023, nebolo potrebné v súlade s ust. § 336 ods. 1 C.s.p. uložiť mu zároveň aj podať žalobu vo veci samej.“ Odvolací súd ale vo výroku napadnutého rozhodnutia žiadnym spôsobom časovo nevymedzil, resp. neurčil, či neodkladné opatrenie nariaďuje do času, kým nebude právoplatne skončené konanie vedené pod sp. zn. 8C/1/2023 o zriadenie vecného bremena, nakoľko práve existenciou tohto konania odôvodňoval, prečo neuložil žalobcovi podať žalobu vo veci samej.

18.1. Takýto výrok odvolacieho súdu, kde žiadnym spôsobom neobmedzil trvanie nariadeného neodkladného opatrenia a iba odkázal na už prebiehajúce súdne konanie, dovolací súd považuje za neúplné a neurčité. Odvolací súd vo svojom odôvodnení ani nedôvodil, prečo by malo neodkladné opatrenie trvať neobmedzene (tak ako to určil vo výroku).

19. Pre úplnosť dovolací súd podotýka, že výrok napadnutého uznesenia odvolacieho súdu sa zreteľne líši od žalobného petitu, resp. že medzi výrokom rozhodnutia a navrhovaným petitom je zjavný nesúlad, pričom počas konania nebolo ani rozhodované na návrh žalobcu o zmene navrhovaného petitu. Dovolací súd uvádza, že žalobu možno zmeniť počas konania. Zákon výslovne nepripúšťa zmenu žaloby v odvolacom konaní (§ 371 CSP) a v dovolacom konaní (§ 438 ods. 2 CSP). Z uvedeného možno vysloviť záver, že zmena žaloby prichádza do úvahy len v rámci konania v prvej inštancii.

20. Pre nedodržanie základných zásad súdneho konania rozhodnutie odvolacieho súdu sa vyznačuje

závažnými nedostatkami, pričom sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s posúdením proporcionality obmedzenia navrhovaného neodkladného opatrenia, ako ani s určitosťou a úplnosťou výroku napadnutého uznesenia.

21. Na margo dovolací súd poznamenáva, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval, a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

21.1. Odôvodnenie odvolacieho súdu nedáva odpoveď na relevantné námietky dovolateľa. Iba také súdne rozhodnutie možno považovať za súladné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ak tieto vlastnosti rozhodnutie nemá a neposkytuje odpoveď na vyššie uvedené otázky, je konanie odvolacieho súdu zaťažené vadou zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, keďže svojím nesprávnym postupom znemožnil súd strane realizovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uvádza, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v prejednávanej veci. Tento nedostatok spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom nezaoberal odvolacou argumentáciou dovolateľa, ktorá si vyžadovala špecifické odpovede, a ktorá mohla mať eventuality zásadný význam pre rozhodnutie vo veci.

23. V preskúmvanej veci teda dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti vykazuje znaky namietaného nesprávneho procesného postupu vyplývajúceho z § 420 písm. f) CSP.

24. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

25. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v zmysle § 449 a § 450 CSP uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 30. septembra 2024 sp. zn. 3Co/98/2024 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

26. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

27. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.